

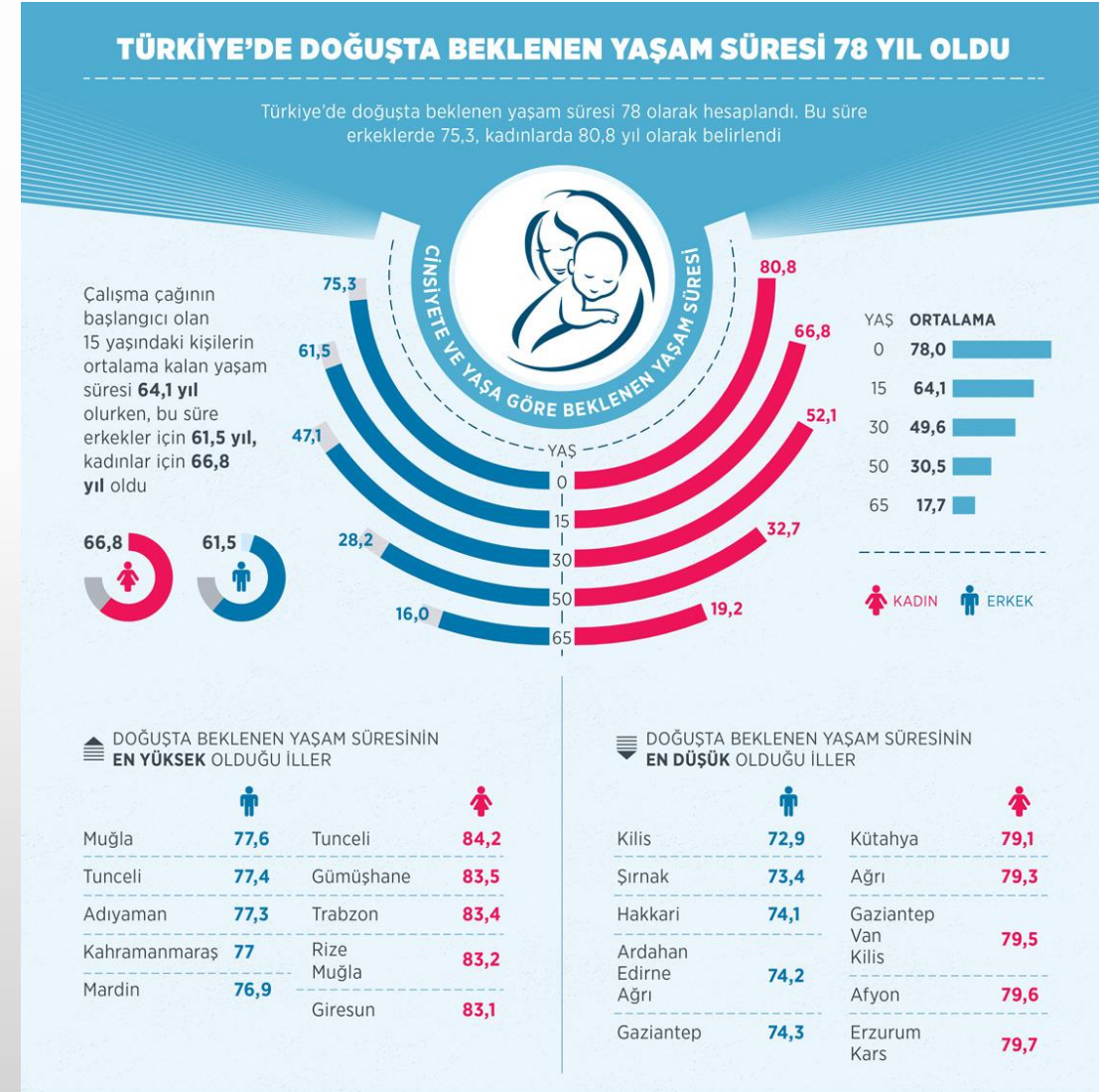
Sağlık ve Hastalık

Prof. Dr. Alper CİHAN

Obezit©

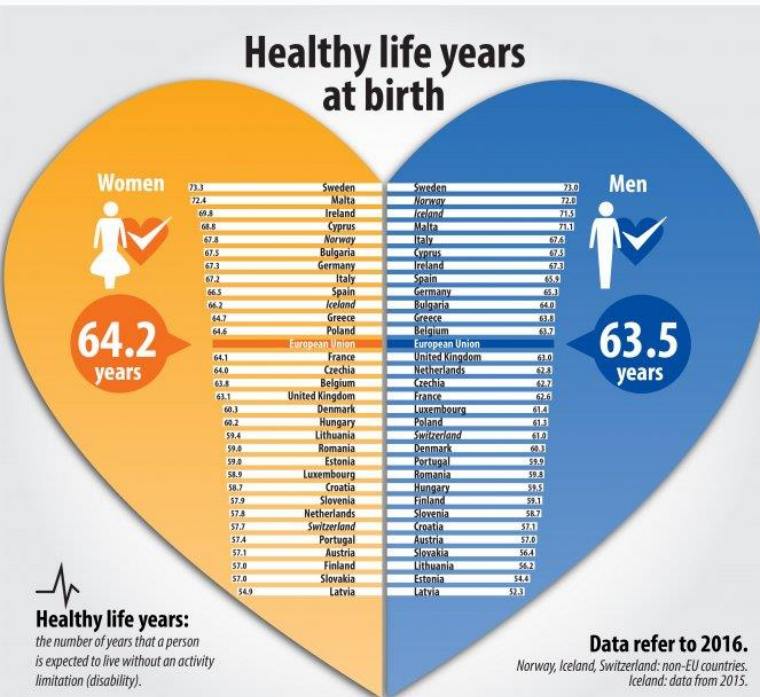
Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi

- **Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi;** doğumda beklenen toplumsal ortalama hayat yılı boyunca sorunsuz bir hayat geçirmektir.

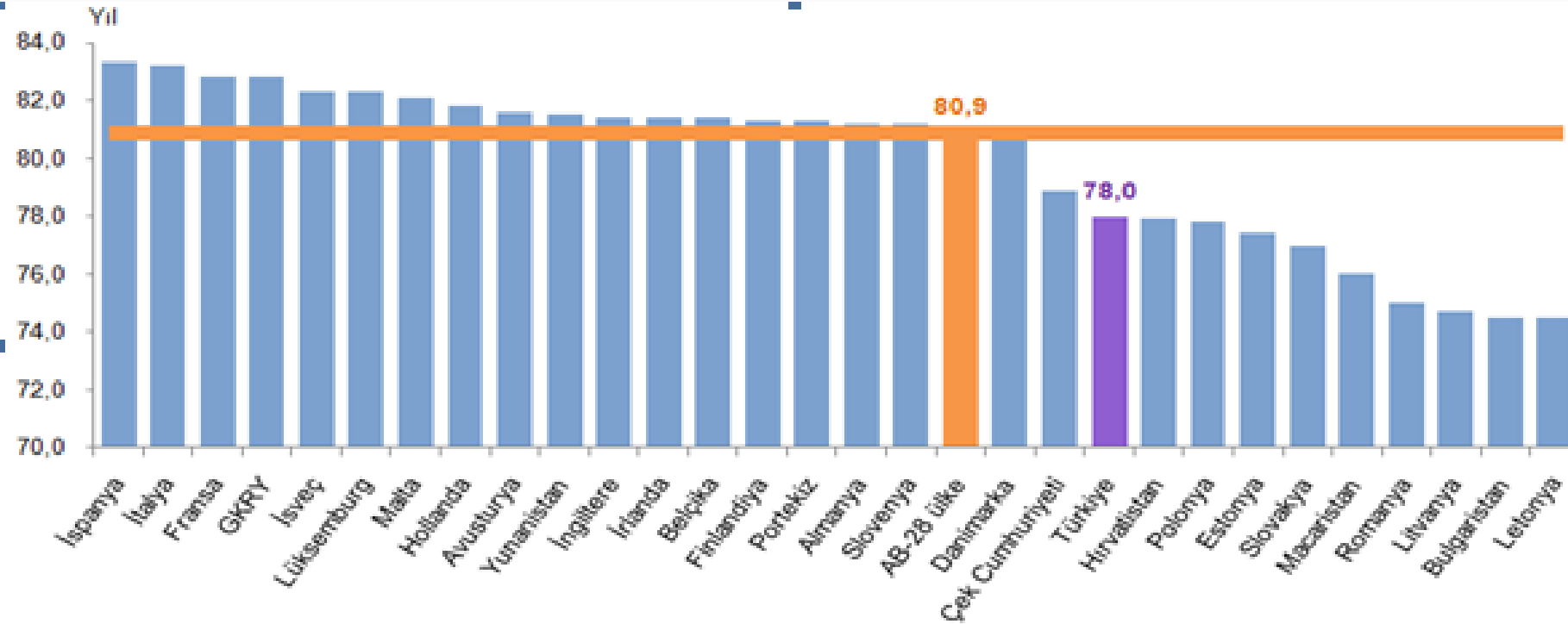
Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi

- Tüm riskleri ve kendi yaptıklarımızla verdiğimiz zararları bertaraf edince normal beklenen yaşam yılını tamamen sağlıklı bir şekilde yaşamamız beklenmektedir.

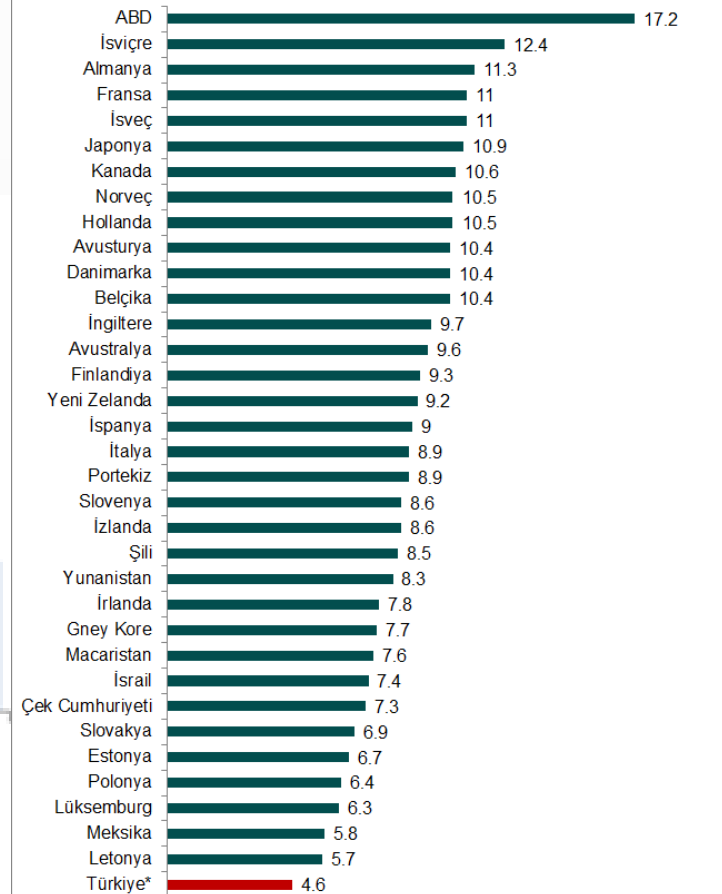
Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi

- **Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi;** sağlığa yapılan ulusal genel harcamalarla ve sağlık sistemi ile de yakından ilişkilidir.

OECD ülkeleri milli gelirlerinin ne kadarını sağlığa harcıyor?

(Sağlık harcamalarının GSYH'ye oranı 2016, %)

Kaynaklar: OECD; *: TÜİK'in açıkladığı 2016 verisi

Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi

- **Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresini** ortalama 1 yıl uzatmak için çok uzun çalışmalar gerekmekte ve yıllar harcanmaktadır.

Ömrümüz son 22 yılda 9,2 yıl uzadı

DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı

- Bu beklenen yaşam süresinin ne kadarının sağlıklı geçirildiğini hesaplama DALY formülü ile yapılmaktadır.
- DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı = erken ölüm nedeniyle kaybedilen potansiyel ömür yıllarının ve özürlülük nedeniyle kaybedilen üretken hayatın yıllarının dışında kalan yaşam süresi toplamını hesaplamaktadır [1] .

DALY

Disability Adjusted Life Year is a measure of overall disease burden, expressed as the cumulative number of years lost due to ill-health, disability or early death

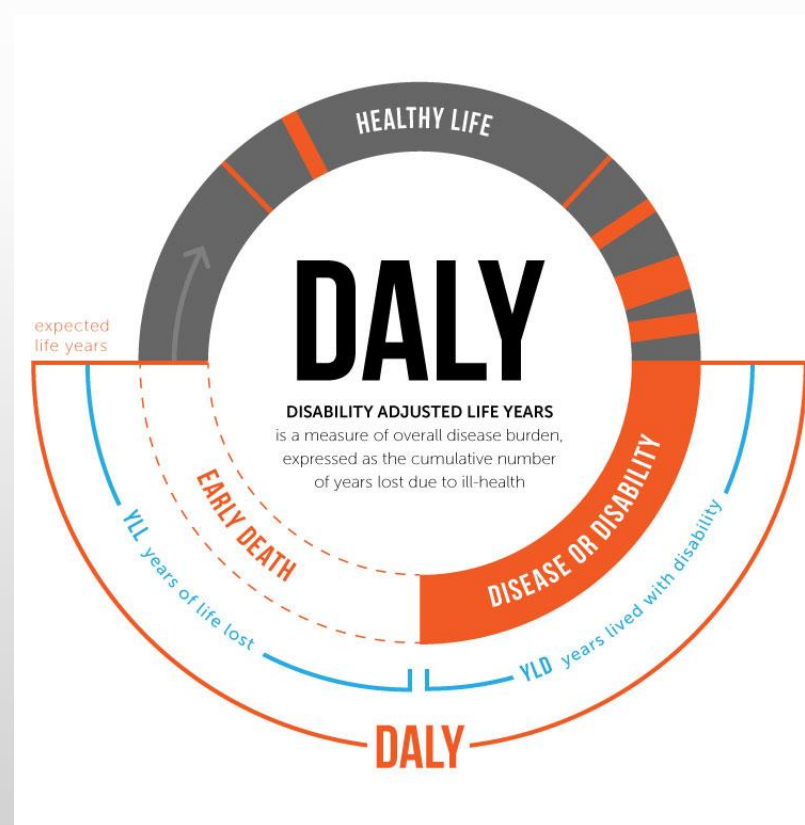
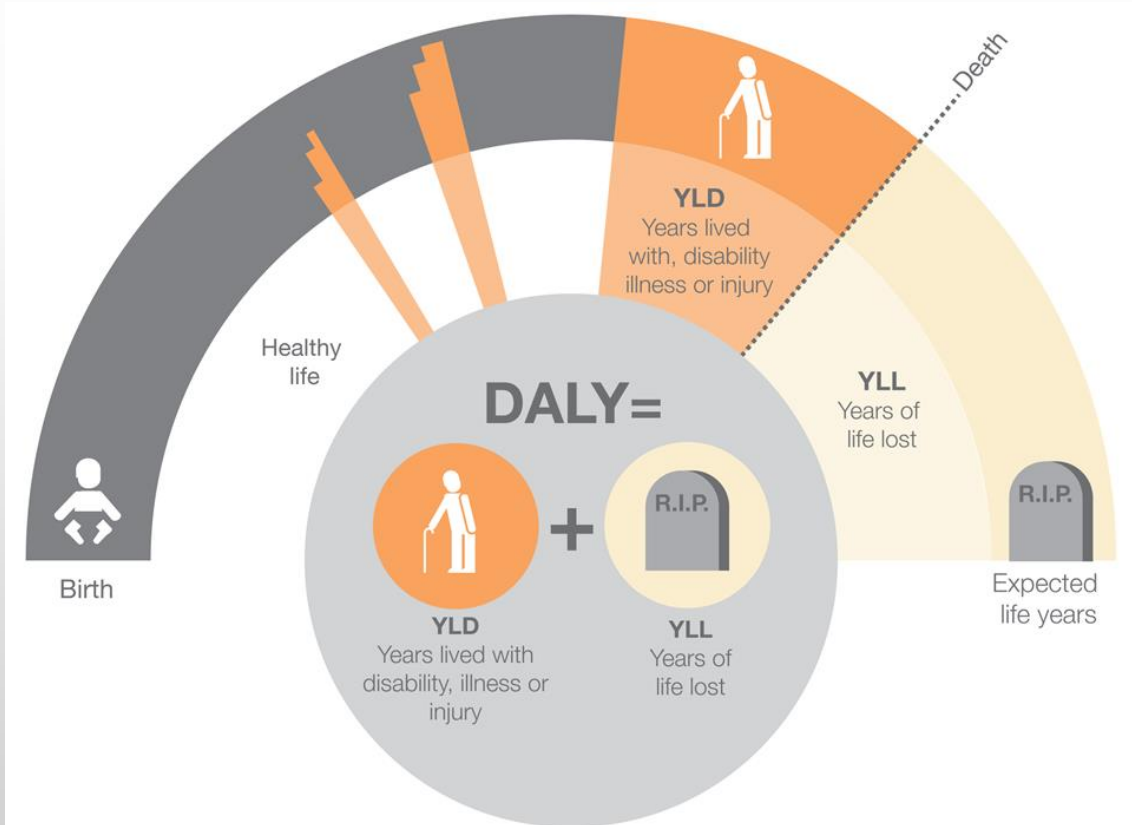
$$= \text{YLD} + \text{YLL}$$

Years Lived with Disability + Years of Life Lost

DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı

- Bu beklenen yaşam süresinin ne kadarının sağlıklı geçirildiğini hesaplama DALY formülü ile yapılmaktadır.
- DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı = erken ölüm nedeniyle kaybedilen potansiyel ömür yıllarının ve özürlülük nedeniyle kaybedilen üretken hayatın yıllarının dışında kalan yaşam süresi toplamını hesaplamaktadır [1] .

DALY = Özürlülük Düzeltmiş Yaşam Yılı

- DALY'ler hastalık, sakatlık veya erken ölüm nedeniyle kaybedilen toplam yıl sayısını gösterir.
- Temel olarak hastalık yükü için bir ölçüdür
- DALY, prematüre, mortalite nedeniyle **kaybedilen yaşam süresi (YLL)** ve hastalığın ortaya çıkması nedeniyle **sakatlıkla yaşayan yıllar (YLD) toplamı** olarak hesaplanabilir.
- DALY, normal, sağlıklı ve beklenen uzun yaşam yılından ne kadar kaybedildiğini gösterir.

DALY

Disability Adjusted Life Years is a measure of overall disease burden, expressed as the cumulative number of years lost due to ill-health, disability or early death

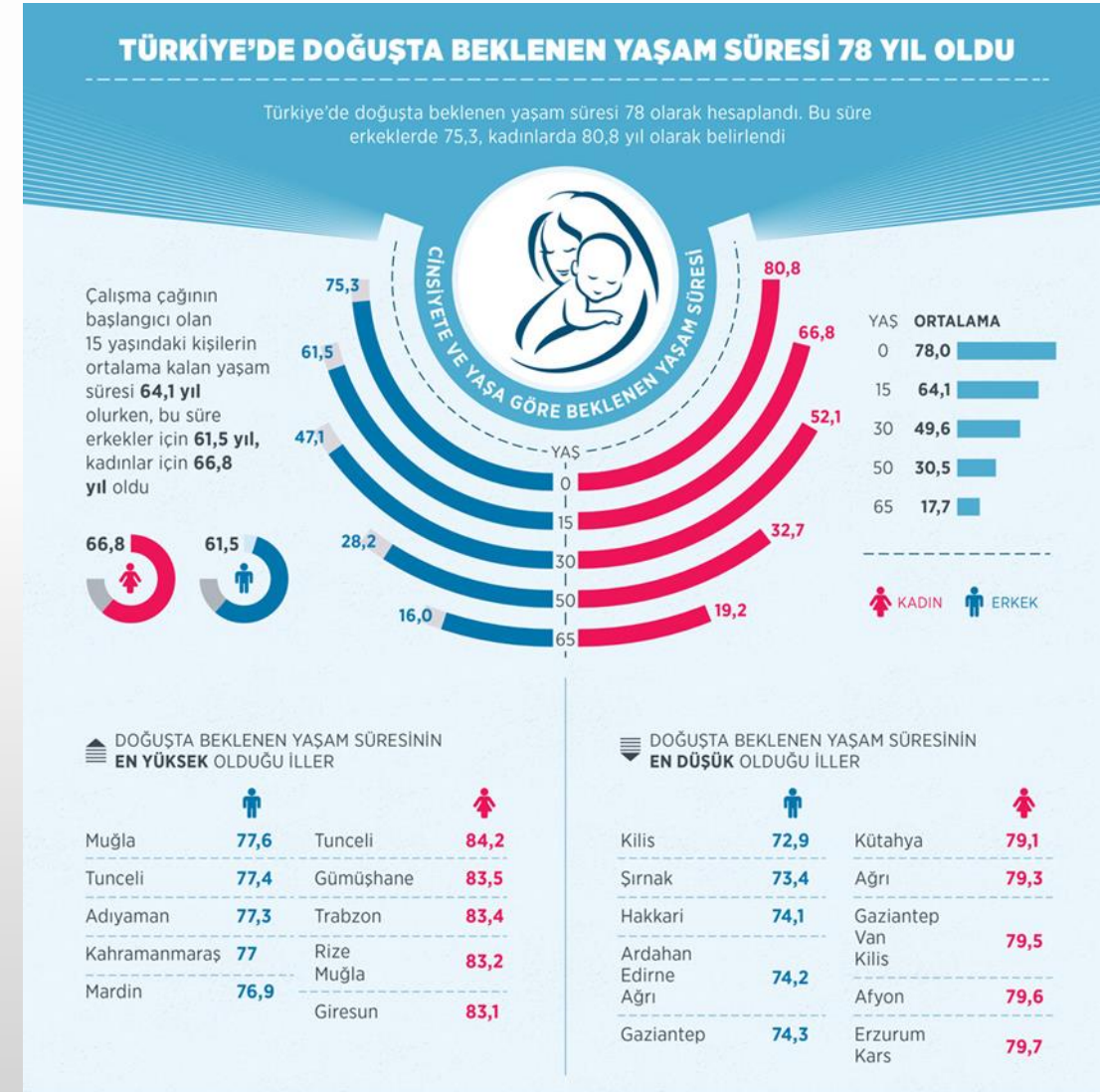
$$= \text{YLD} + \text{YLL}$$

Years Lived with Disability + Years of Life Lost

Türkiye'de Standart Yaşam Beklentisi

- Türkiye'de Standart Yaşam Beklentisi 2018 yılında TÜİK verilerine göre
- erkekler için 75,3 yıl ve
- kadınlar için 80,8 yıl olarak belirlenmiştir.

SONUÇTA DALY

- Sonuçta DALY = Beklenenden kaç yıl erken öldüğü + Yaşanan yılların ne kadarının sağlıksız olduğu
- Engellilik Düzeltilmiş Yaşam Yılı [DALY], sağlıktan kaç yıl kaybettiğimizi gösterir.

Normal Bir Beden ve Beyin Zihin Gelişimi

- Beklenen yaşam süresini tam sağlıklı yaşamak, normal bir doğum ve büyüme serüveni geçirmekle başlar.
- Bu sürede hastalık, sakatlık, kazalar, kendimize verdiğimiz zararlardan korunmak ve normal bir beden ve beyin zihin gelişimi göstermek esastır.

Gençlik ve Erişkinlik

- Gençlik ve erişkinlik döneminde eğitimini tamamlayarak toplumun bilgili ve bilinçli üretken bir bireyi olmak esastır.
- Erişkinlik ve olgunluk döneminde topluma üretken bireyler olarak katılarak iş, uğraş, mal, hizmet geliştiren ve neslin devamını sağlayan üreme olayını gerçekleştiren ve yerine yine sağlıklı birey adayları getirmek esastır.

Olgunluk ve Yaşlılık

- Olgunluk ve yaşlılık dönemlerinde de örnek rol modeller olarak bedensel ve bilişsel sağlıklı ve örnek bireyler olarak yaşamı sonlandırmak esastır.
- Bunlarda bozulan her dönem veya süre sağlıklı yaşam süresinde azalma getirecektir.
- Kazalar, hastalıklar, olumsuzluklar, sosyal, ekonomik veya üretimsel sorunlar sonuçta sağlıklı yaşam süresinde azalma meydana getirecektir.
- Dolayısı ile sağlıklı yaşam süresinde azalma meydana getiren her konu normalin dışında, bozukluk, hastalık, zararlı davranış olarak yorumlanır.

